

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Specjalista zdrowia publicznego
(228204)**

Specjaliści

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Specjalista zdrowia publicznego (228204)

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-019-1 (19)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego

26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65

e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach ...	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy	4
2. Opis zawodu	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	6
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji.....	7
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych.....	8
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK.....	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Monitorowanie stanu zdrowia populacji oraz jego zagrożeń, przygotowywanie ekspertyz, raportów, sprawozdań Kz1	10
3.2. Sprawowanie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Kz2	11
3.3. Prowadzenie działań edukacyjnych społeczności w zakresie wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia Kz3.....	13
3.4. Kompetencje społeczne KzS	14
4. Profil kompetencji kluczowych	15
5. Słownik	16

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2010):

228204 Specjalista zdrowia publicznego

Grupa wielka 2 – Specjaliści (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 7).

Grupa elementarna 2282 – Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie 2263 Environmental and occupational health and hygiene professionals).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Dział 86. Opieka zdrowotna, Grupa 86.9. Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie wyników badań analitycznych na 15 stanowiskach pracy w 5 przedsiębiorstwach (duże – 2, średnie – 3, w tym usługowe – 2, inne – 3), przeprowadzonych w lutym i marcu 2013 r.

Zespół Ekspercki:

- Danuta Szeligiewicz-Urban – Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego, Siemianowicki Ośrodek Szkoleniowy, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu,
- Marzena Mentel – Przychodnia Wielospecjalistyczna nr 4 w Knurowie,
- Izabela Malinowska – Radomski Szpital Specjalistyczny w Radomiu,
- Teresa Sagan – ekspert niezależny, były pracownik Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu.

Ewaluatorzy:

- Joanna Kobza – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach,
- Barbara Mikołajec – Centrum Medyczne w Rybniku.

Recenzenci:

- Jan Krakowiak – Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
- Monika Zaremba – Szpital Wojewódzki im. M. Kopernika w Koszalinie.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Urszula Michalska (przewodnicząca) – Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w Warszawie,
- Ewa Bombała – Ogólnopolskie Stowarzyszenie Organizatorów i Menadżerów Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia w Toruniu,
- Elżbieta Nalewczyńska-Kulińska – Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej w Warszawie.

Data zatwierdzenia:

- 07.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Specjalista zdrowia publicznego zajmuje się stanem zdrowia populacji.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu

Specjalista zdrowia publicznego zajmuje się monitorowaniem stanu zdrowia ludności oraz jego ochroną. Wykonuje zadania związane ze zwalczaniem zagrożeń zdrowotnych, kontroluje i ocenia stan sanitarno-epidemiologiczny, zapobiegając masowym zagrożeniom zdrowotnym, współpracuje zarówno z instytucjami państwowymi, administracją rządową i samorządową jak i organizacjami pozarządowymi w zakresie koordynowania działań na określonym terenie, ocenia wskaźniki zdrowotne grup społecznych oraz przeciwdziałając rozprzestrzenianiu się zagrożeń epidemiologicznych. Wydaje ekspertyzy i organizuje pracownie diagnostyczne w stacjach sanitarno-epidemiologicznych. Działalność swą realizuje poprzez upowszechnianie zasad profilaktyki zdrowotnej, prowadzenie nadzoru i kontroli sanitarno-epidemiologicznej w celu identyfikacji i przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym populacji.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Specjalista zdrowia publicznego wykonuje swoją pracę w pomieszczeniach biurowych, w laboratoriach oraz na otwartej przestrzeni. Zajmuje stanowiska w podmiotach leczniczych, instytucjach ubezpieczeń zdrowotnych, administracji publicznej, nadzorze sanitarnym i instytucjach promujących zdrowie. Posługuje się urządzeniami laboratoryjnymi oraz sprzętem komputerowym. W pracy może występować wiele czynników niebezpiecznych i szkodliwych takich jak: prąd elektryczny, szkodliwe i trujące ciecze, gazy, pyły, różne rodzaje promieniowania, pole elektromagnetyczne, skażony materiał biologiczny. Istnieje zagrożenie chorobami zawodowymi, takimi jak: alergia, astma oraz chorobami układu oddechowego i narządu wzroku wywołane czynnikami chemicznymi, fizycznymi lub biologicznymi. Ponadto specjalista zdrowia publicznego może być narażony na: oparzenia, zatrucia, choroby skóry oraz następstwa wywołane odczynnikami chemicznymi i inne. Godziny pracy są stałe, pracuje najczęściej od 6 do 8 godzin dziennie. W szczególnych sytuacjach musi pracować w dni wolne od pracy oraz poza wyznaczonymi godzinami pracy. Kieruje i koordynuje działania instytucji odpowiedzialnych za ochronę zdrowia z uwzględnieniem nadzoru sanitarnego. Współpracuje także ze specjalistami innych dziedzin i placówkami ochrony zdrowia. Specjalista zdrowia publicznego może być zatrudniony np. na stanowiskach w administracji rządowej i samorządowej, organizacjach pozarządowych, nadzorze sanitarnym, ochronie środowiska, publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, instytucjach promujących zdrowy styl życia, instytucjach ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Wykonywanie zawodu wymaga samodzielnego, sprawnego, rzeczowego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych, umiejętności wykonywania zadań w trudnych warunkach, zdolności organizacyjnych i kierowniczych. Od specjalisty zdrowia publicznego wymagana jest zdolność koncentracji uwagi i jej podzielność, umiejętności matematyczne, wyobrażenia, myślenie twórcze, zdolność dostrzegania innowacyjnych rozwiązań. W zawodzie tym niezbędna jest sprawność sensomotoryczna: powonienie, ostrość wzroku, rozróżnianie barw, spostrzegawczość, koordynacja wzrokowo-słuchowa, zręczność rąk i palców oraz umiejętność wykonywania zadań według ściśle ustalonych procedur. Praca wymaga sprawności układu oddechowego oraz narządów słuchu i wzroku. Specyfika zawodu wymaga samodzielnej pracy jak i umiejętności pracy w zespole. Przydatne są również zainteresowania z zakresu medycyny, biologii. Przeciwwskazaniami zdrowotnymi są alergie, wady wzroku niepoddające się korekcji, daltonizm, dysfunkcje kończyn górnych. Istnieją ograniczone możliwości zatrudniania na tym stanowisku osób z niepełnosprawnością fizyczną.

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do pracy w zawodzie specjalista zdrowia publicznego wymagane jest ukończenie studiów wyższych drugiego stopnia najczęściej na kierunku zdrowie publiczne lub na jednym z kierunków: administracja, biologia, biotechnologia, chemia, dietetyka, inżynieria środowiskowa, ochrona środowiska, politologia, psychologia, prawo, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, technologia żywności i żywienia człowieka, zarządzanie po ukończeniu szkolenia w ramach kształcenia podyplomowego. Pracodawcy najczęściej wymagają znajomości programów statystycznych oraz języka obcego na poziomie B2.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/ walidacji kompetencji

Szeroki zakres wykonywanych świadczeń przez specjalistę zdrowia publicznego wymaga specjalistycznej wiedzy, którą można zdobyć w ramach kształcenia podyplomowego, np. na kierunkach: edukacja zdrowotna i promocja zdrowia, zdrowie środowiskowe, organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia, organizacja i zarządzanie w pomocy społecznej, organizacja opieki długoterminowej, interwencja kryzysowa. Oprócz tego szkolenia, kursy, warsztaty oraz kształcenie ustawiczne i konferencje stanowią podstawę do dalszego rozwoju zawodowego.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Organizowanie stanowiska pracy, zgodnie z zasadami BHP (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z2. Identyfikowanie i prognozowanie zagrożeń i potrzeb zdrowotnych, monitorowanie wskaźników zdrowotnych z uwzględnieniem wpływu procesów społecznych oraz trendów demograficznych (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z3. Kontrolowanie i ocenianie stanu sanitarno-epidemiologicznego na szczeblu krajowym i regionalnym oraz podejmowanie działań prewencyjnych i naprawczych zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z4. Opracowywanie raportów, ekspertyz, ewidencji o stanie sanitarno-epidemiologicznym oraz przygotowywanie opinii, wniosków, świadectw i orzeczeń z zakresu zdrowia publicznego (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z5. Dostosowywanie przepisów dotyczących zdrowia publicznego i norm higieniczno-sanitarnych na potrzeby określonej społeczności (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z6. Koordynowanie działań instytucji państwowych oraz administracji rządowej i samorządowej zajmujących się zdrowiem publicznym (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z7. Sporządzanie analizy kosztów ekonomicznych usług medycznych, rehabilitacji, profilaktyki i promocji zdrowia (niezbędne kompetencje: Kz3, KzS).
- Z8. Wdrażanie, koordynowanie oraz ocenianie skuteczności programów profilaktyki, promocji zdrowia oraz edukacji zdrowotnej (niezbędne kompetencje: Kz3, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

- Kz1 – Monitorowanie stanu zdrowia populacji oraz jego zagrożeń, przygotowywanie ekspertyz, raportów, sprawozdań (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z3, Z4, Z5).
- Kz2 – Sprawowanie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego (potrzebne do wykonywania zadań: Z4, Z5, Z6).
- Kz3 – Prowadzenie działań edukacyjnych społeczności w zakresie wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia (potrzebne do wykonywania zadań: Z7, Z8).
- KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań Z1÷Z8).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje zawodowe potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 7** właściwym dla wykształcenia wyższego drugiego stopnia w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w Klasyfikacji zawodów i specjalności (grupa wielka 2 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód specjalisty zdrowia publicznego:

- 1) w zakresie wiedzy: zna i rozumie pogłębione fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi niezbędne do wykonywania zawodu specjalista zdrowia publicznego oraz uwarunkowania prowadzonej działalności w dziedzinie zdrowia publicznego;
- 2) w zakresie umiejętności: wykonuje zadania oraz formułuje i rozwiązuje problemy z wykorzystaniem nowej wiedzy z dziedziny zdrowia publicznego, a także z innych dziedzin z zakresu monitorowania stanu zdrowia populacji oraz nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, samodzielnie planuje własne uczenie się przez całe życie oraz ukierunkowuje innych w tym zakresie, potrafi uzasadnić swoje stanowisko w trakcie komunikowania się z instytucjami związanymi z ochroną zdrowia publicznego.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Monitorowanie stanu zdrowia populacji oraz jego zagrożeń, przygotowywanie ekspertyz, raportów, sprawozdań Kz1

Wiedza – zna i rozumie pogłębione fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi związane z monitorowaniem przebiegu zagrożeń stanu zdrowia populacji oraz przygotowywaniem ekspertyz, raportów, sprawozdań, w szczególności zna:

- przepisy BHP, ochrony środowiska i ochrony ppoż. podczas monitorowania przebiegu zagrożeń stanu zdrowia populacji;
- zasady organizacji stanowiska pracy podczas monitorowania przebiegu zagrożeń stanu zdrowia populacji;
- rodzaje zagrożeń zdrowotnych populacji i wymagania sanitarno-epidemiologiczne;
- zasady wykrywania i rozpoznawania biologicznych, środowiskowych, demograficznych i społecznych zagrożeń zdrowia w celu ich identyfikacji;
- sposoby monitorowania podstawowych wskaźników zdrowotnych i ewidencjonowania przebiegu zagrożeń zdrowotnych, chorób i różnorodnych patologii populacji;
- sposoby planowania działań w celu zapobiegania zagrożeniom zdrowia społeczeństwa zgodnie z zasadami Unii Europejskiej;

Umiejętności – wykonuje zadania i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony środowiska oraz ochrony ppoż. podczas monitorowania przebiegu zagrożeń stanu zdrowia populacji;
- różnicować zagrożenia zdrowotne na podstawie wymagań sanitarno-epidemiologicznych;
- wykrywać zagrożenia zdrowia;
- rozpoznawać zagrożenia zdrowia i wskaźniki zdrowotne;
- identyfikować zagrożenia zdrowia;
- monitorować i ewidencjonować przebieg zagrożeń zdrowotnych populacji i wskaźników zdrowotnych;
- monitorować i ewidencjonować przebieg chorób populacji;
- monitorować i ewidencjonować przebieg różnorodnych patologii populacji;
- zastosować wiedzę o celach i zadaniach zdrowia publicznego w krajach Unii Europejskiej w celu zapobiegania zagrożeniom zdrowia;
- planować działania w celu zapobiegania zagrożeniom zdrowia zgodnie z polityką zdrowotną krajów Unii Europejskiej;

- zasady prowadzenia dokumentacji i oceniania stanu sanitarno-epidemiologicznego populacji;
- procedury gromadzenia i wykorzystywania informacji w celu identyfikacji problemów zdrowotnych.
- oceniać stan sanitarno-epidemiologiczny populacji;
- dokumentować stan sanitarno-epidemiologiczny populacji jednostkom nadrzędnym i przedstawiać sprawozdania;
- gromadzić i przygotowywać opinie, wnioski, raporty i ekspertyzy, świadectwa i orzeczenia o stanie sanitarno-epidemiologicznym grup społecznych i zawodowych;
- opracowywać opinie, wnioski, raporty i ekspertyzy, świadectwa i orzeczenia o stanie sanitarno-epidemiologicznym grup społecznych i zawodowych;
- gromadzić dane statystyczne posługując się systemami informatycznymi;
- interpretować dane statystyczne posługując się systemami informatycznymi.

Wykonanie zadań zawodowych Z4, Z5, Z6 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Sprawowanie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Kz2

Wiedza – zna i rozumie pogłębione fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi związane ze sprawowaniem nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, w szczególności zna:

- przepisy BHP, ochrony środowiska i ochrony ppoż. podczas sprawowania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego;
- zasady organizacji stanowiska pracy podczas sprawowania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego;
- metody wykrywania źródeł zakażeń;
- zasady przeprowadzania kontroli i oceniania stanu sanitarnego oraz podstawy nadzoru sanitarno-epidemiologicznego;

Umiejętności – wykonuje zadania i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony środowiska i ochrony ppoż. podczas sprawowania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego;
- przestrzegać zasad ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej podczas sprawowania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego;
- organizować stanowiska pracy osób podległych podczas sprawowania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego;

- podstawy prawne orzecznictwa w zakresie przepisów prawnych i norm higieniczno-sanitarnych;
- zasady norm higieniczno-sanitarnych w laboratoriach i pracowniach diagnostycznych;
- zasady organizowania pracowni diagnostycznych.
- organizować pracownie diagnostyczne w stacjach sanitarno-epidemiologicznych;
- wykrywać, rozpoznawać, identyfikować źródła zakażeń w zakładach wytwórczych, usługowych, żłobkach, przedszkolach, szkołach, zakładach żywienia;
- stosować normy żywieniowe oraz zasady racjonalnego żywienia w przedszkolach, żłobkach i zakładach żywienia zbiorowego;
- oceniać jakość zdrowotną żywności;
- przeprowadzać kontrole sanitarne;
- opracowywać wnioski po kontrolach sanitarnych;
- przekazywać wnioski po kontrolach sanitarnych jednostkom nadziedzonym;
- przestrzegać zasad i przepisów prawnych w zakresie norm higieniczno-sanitarnych;
- dostosowywać do potrzeb ludności zasady i przepisy prawne w zakresie norm higieniczno-sanitarnych;
- stosować normy higieniczno-sanitarne w nadzorze epidemiologicznym w pracowniach diagnostycznych i w laboratoriach;
- sprawować nadzór epidemiologiczny nad pracowniami laboratoryjnymi i pracowniami diagnostycznymi.

Wykonanie zadań zawodowych Z7, Z8 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz3.

3.3. Prowadzenie działań edukacyjnych społeczności w zakresie wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia Kz3

Wiedza – zna i rozumie pogłębione fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi związane z edukowaniem społeczeństwa w zakresie wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, w szczególności zna:

- przepisy BHP, ochrony środowiska i ochrony ppoż. podczas edukowania społeczeństwa;
- zasady organizowania stanowiska pracy własnej i osób podległych podczas edukowania społeczeństwa;
- rodzaje zagrożeń w środowisku pracy oraz podstawy ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej;
- podstawy organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia;
- podstawy ekonomii, systemu opieki zdrowotnej i kosztów w ochronie zdrowia oraz źródeł finansowania zdrowia publicznego.

Umiejętności – wykonuje zadania i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony środowiska i ochrony ppoż. podczas edukowania społeczeństwa;
- organizować stanowisko pracy oraz osób podległych podczas edukowania społeczeństwa;
- rozróżniać zagrożenia w środowisku pracy;
- rozróżniać choroby zawodowe na danym stanowisku pracy;
- wprowadzać profilaktykę zdrowotną, promocję zdrowia w celu zminimalizowania potencjalnych zagrożeń zdrowia wśród populacji;
- kontrolować aspekty zdrowotne warunków pracy i nauki, w tym problemy bezpieczeństwa oraz higieny pracy, choroby zawodowe, wypadki przy pracy;
- udzielać porad w dziedzinie chorób zawodowych i społecznych oraz powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego;
- współdziałać i koordynować działania z innymi specjalistami w zakresie strategii zapobiegawczych w celu zminimalizowania potencjalnych zagrożeń zdrowia;
- promować zasady prozdrowotne;
- prowadzić oświatę i edukację zdrowotną;
- kreować właściwe warunki społeczne dla udziału jednostki, grup

- społecznych i państwa w kształtowaniu własnego zdrowia w środowisku pracy i życiu;
- gromadzić dane dotyczące podstawowych źródeł finansowania zdrowia publicznego;
 - analizować koszty ekonomiczne usług medycznych, rehabilitacji, profilaktyki i promocji zdrowia;
 - analizować aspekty ekonomiczne, społeczne i zdrowotne chorób;
 - wykorzystywać dane o kosztach opieki zdrowotnej oraz programów promocji zdrowia.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS.

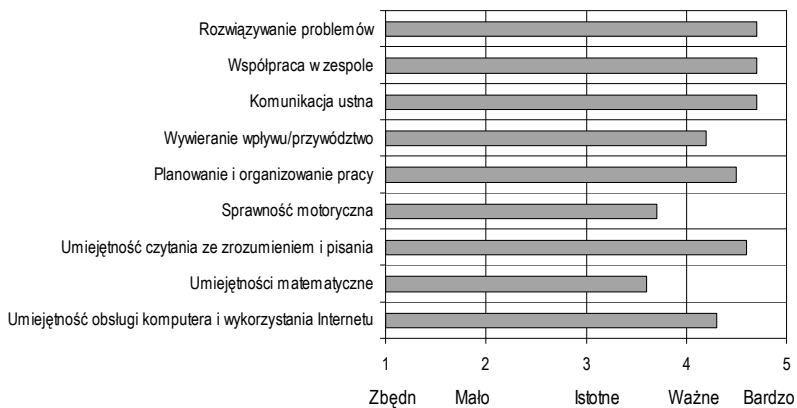
3.4. Kompetencje społeczne KzS:

- tworzy i rozwija wzorce działań w zakresie monitorowania i wdrażania prawidłowych zachowań prozdrowotnych,
- podejmuje inicjatywy i współpracuje w zespole w zakresie zapobiegania zagrożeniom epidemiologicznym,
- ponosi odpowiedzialność za realizację zadań związanych ze stanem zdrowia populacji,
- przystosowuje się do zmian zachodzących w dziedzinie zdrowia publicznego,
- stosuje zasady etyczne obowiązujące w wykonywaniu zadań wynikających z roli zawodowej.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu specjalisty zdrowia publicznego przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 228204 Specjalista zdrowia publicznego

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiający porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.